1848. N°.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag avond.

VRIJDAG, 29 DECEMBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 28 December.

Z. M. heeft den Kapitein F. J. Muller Massis, van het regt. Grenadiers en Jagers, vooreerst het traktement van non-activiteit toegestaan, en den Kapt. L. J. J. du Moulin, van het 8ste regt. bij dit regiment overgeplaatst.

— Naar men verneemt, heeft de Regering dezer dagen besloten, dat aan de officieren der landmagt, die dit mogten verlangen, vergunning zal worden verleend, om zich tegen twee derden van hun traktement, gedurende een jaar met groot verlof uit de werkelijke dienst te verwijderen.

— Sedert onze laatste opgave is alhier bijgekomen 1 Cholera-lijder, overleden 1, hersteld 9. Totaal 353, overleden 169, hersteld 117, in behandeling 67.

— Onlangs zijn met de stoommachine de Lynden proeven genomen. De geheele machine heeft in tegenwoordigheid van een gedeelte der Commissie, bestaande uit de HH. Gevers, Simons en Beijerinck, den ontwerper, den Ingenieur Dean, en van het gewone personeel, aan de Lynden aanwezig, gewerkt.

De werking diende slechts tot eene voorloopige proef, om de sterkte en juistheid der stelling te onderzoeken; het vermogen der machine zal nader moeten onderzocht worden. Er zijn geene machine-deelen gebroken en men heeft geene groote gebreken ontdekt.

— Uit eenen vergelijkenden staat van de prijzen der granen in Junij 1847 en December 1848, uit Zwolle medegedeeld, blijkt het volgende:

In Junij 1847 gold:		In December 1848 gold;	
het mud Tarwe	f 19.00	het mud Tarwe	f 7.50
» » Rogge	- 17.00	» » Rogge	- 4.50
» » Boekweit	- 12.00	» » Boekweit	- 4.00
» » Paardeboonen . . .	- 12.00	» » Paardeboonen . . .	- 4.75
» » Aardappelen . . .	- 6.00	» » Aardappelen	- 1.50
» » Haver	- 6.15	» » Haver	- 2.60
» » Gerst	- 11.25	» » Gerst	- 3.60

— *De Utrechtsche Provinciale en Stads Courant* bevat de volgende teregtwijzing van L. G. V. omtrent den persoon van den Voorzitter der Fransche republiek:

Het is mij voorgekomen, dat vele goede lieden in den waan verkeeren als of Karel Lodewijk Napoleon, thans President der Fransche republiek, een Hollander zou zijn, en wel dezelfde Prins, op wien bij den afstand van Koning Lodewijk, de regering van ons vaderland, voor eene wijle tijds, is overgegaan. Die opvatting is nogtans ten eenenmale ongegrond, en ik neem derhalve de vrijheid, door middel van uw geacht dagblad, op die misvatting opmerkzaam te maken. Immers Koning Lodewijk had drie kinderen. Het eerste, genaamd Napoleon Karel, werd 1802 geboren, en stierf te 's Gravenhage 5 Mei 1806. Het tweede was Napoleon Lodewijk, in 1804 geboren. Onmiddelijk na het overlijden van zijnen broeder werd hij Kroonprins van het Koningrijk Holland, en verkreeg bij Keizerlijke dotatie van 3 Mei 1809 het Groothertogdom van Kleef en Berg. Wat later, te weten 1 Julij 1810, werd hij, voor eene zeer korte poos, Koning van Holland; doch dat Napoleontische Koningrijk viel onmiddelijk in duigen, en de jonge Vorst, door een Adjudant afgehaald, vertrok naar Parijs, waar hij bij zijne moeder verbleef.

Na den val van Napoleon, leefde Napoleon Lodewijk in Duitschland en Italië, huwde 1825 zijne nicht Charlotte, dochter van Joseph Bonaparte, en stierf te Forli 17 Maart 1831. Ook zijne vrouw, die zeer achtingswaardig was, geboren 31 Oct. 1802, en zich na zijn dood doorgaans te Sarzana ophield, is reeds sedert een geruimen tijd overleden (2 Maart 1839.)

Eindelijk een derde zoon van Koning Lodewijk is Karel Lodewijk Napoleon, de tegenwoordige President, die den 20sten April 1808 te Parijs geboren werd, en sedert zijn jongelingsjaren steeds een zeer beteekenenden rol gespeeld heeft. Zijne bedrijven, zijne levensgeschiedenis, zijn woelziek karakter, zijn eigenwaan en schroomlijke onbeduidenheid wil ik thans niet ophalen, aangezien deze kleine mededeeling geen ander doel heeft dan hem, Prins Karel Lodewijk Napoleon, van zijn broeder en boezemvriend Prins Lodewijk Napoleon eerst Kroonprins, toen gedurende een paar dagen Koning van Holland, en ten slotte een der hevigste Carbonari van Italië, behoorlijk te onderscheiden.

'sGRAVENHAGE, 27 December.

Bij besluit van den 15den dezer, heeft Z. M. tot Broeder der Orde van den Nederl. Leeuw benoemd J. van den Berg, Wachtmeester te paard der 2de kl., der compagnie van de Konink. Marechaussée in het Hertogdom Limburg.

— In deze residentie is aangekomen en aan het hôtel Fuhri afgestapt, de Heer van Zuylen van Nyevelt, Secretaris van Legatie van het Nederlandsche Hof bij dat van België.

— Heden morgen is uit deze residentie naar Weenen vertrokken, de Prins Esterhazy, om bij de krooning van den Keizer tegenwoordig te zijn. Z. H. was Oostenrijksch Minister bij het Nederl. Hof; in den loop dezer week zal hij tijdelijk door eenen anderen Minister vervangen worden, die alhier verwacht wordt. De Prins zou tot Gezant aan het Pruissische Hof zijn benoemd.

— Heden morgen heeft de eenvoudige en plegtige ter aardebestelling plaats gehad van het stoffelijk overschot van wijlen Z. Exc. den Graaf van der Duyn van Maasdam, op de burgerlijke begraafplaats alhier. De Wel-Eerw. Heer Ds. Buitenschild sprak bij het graf eene rede uit, waarin hij hulde bragt aan den afgestorvene. Hij sprak over hetgeen de Heer van der Duyn, onder den zegen des Hemels, voor het Vaderland is geweest, bij deszelfs herstelling en over het veel en gewigtige werk, later door den afgestorvene verrigt. Hij schetste voorts het beminnelijk en godsdienstig karakter van den ontslapene, en wekte zijne kinderen en vrienden op om zijne nagedachtenis te eeren en zijne deugden na te volgen.

— In der tijd werd door het gouvernement der Vereenigde Staten van Noord-Amerika besloten tot het zenden eener expeditie, die, in het belang van den koophandel en der walvischvangst, de Stille Zuidzee doorkruisen en de meeste eilanden daarin bezoeken zou. Na afloop dezer expeditie is door Charles Wilkes, Bevelhebber van het tot deze onderneming gebezigd eskader, een zeer omstandig geschiedverhaal, zoo wel van de reis zelve als van hare voor de wetenschappen belangrijke uitkomsten gegeven. Dit werk wordt sedert het jaar 1844 te Philadelphia uitgegeven, onder den titel: *Narrative of the United-States exploring Expedition. During the years* 1838, 1839, 1840, 1841 en 1842.

Een exemplaar der zeven eerste deelen van dit werk, uitmuntend gedrukt op groot zwaar velijn-papier, met keurig bewerkte staal- en houtgravures versierd en prachtig gebonden in rijk vergulde maroquinen banden, is onlangs door het Congres der Vereenigde Staten aan het Nederlandsch gouvernement aangeboden, en op last van Z. M. den Koning geplaatst in de Koninklijke Bibliotheek.

28 December.

Morgen zal Z. D. H. de Hertog Bernhard van Saksen Weimar, van hier naar Mannheim vertrekken.

— Gisteren avond is alhier overleden Mr. E. R. van Welderen Baron Rengers, Ridder der Orde van den Nederl. Leeuw, Lid van den Hoogen Raad der Nederlanden, vroeger Raadsheer in het voormalig Hoog Geregtshof alhier, voorts buitengewoon Kamerheer des Konings.

— Na een smartelijk en langdurig lijden, ten gevolge van eene ongesteldheid in Indië bekomen, overleed gisteren alhier in 50-jarigen ouderdom de Wel-Ed. Gestr. Heer J. J. L. L. Jacobson, Inspecteur der Thee-cultuur op Java, Ridder der Orde van den Nederl. Leeuw. De lof van een bekwaam, naauwgezet en hoogst werkzaam ambtenaar, volgt hem in het graf.

AMSTERDAM, 27 December.

Het Hoofdbestuur der Maatschappij: *Tot Nut van 't Algemeen*, heeft aan de belanghebbenden berigt, dat op de voor dezen jare uitgeschrevene prijsstoffen zijn ingekomen de navolgende antwoorden, als: op

N°. 2. Daar het een heilige, en voor geheel de zedelijkheid allerbelangrijkste pligt is, om *altijd* de *waarheid* te spreken, en in weerwil daarvan, de dagelijksche ondervinding leert, dat er welligt geen pligt is, waartegen in de huiselijke en maatschappelijke zamenleving meer gedurig en met meer gerustheid gezondigd wordt, dan juist tegen dezen, — zoo wordt gevraagd:

»Een leesboek, geschikt voor menschen van allerlei stand, waarin op eene bondige en tevens treffende wijze, de heiligheid en het hoog gewigt van dien pligt wordt aangetoond, en op deszelfs stipte betrachting, ook in de onderscheidene gevallen, waarin velen anders niet aarzelen van denzelve af te wijken, met klem van redenen wordt aangedrongen."

Drie antwoorden, geteekend met de spreuken:

No. 1. *Legt af de leugen en spreekt de waarheid*, enz.

» 2. *Indien iemand in woorden niet struikelt*, enz.

» 3. *Uit onze taal en gesprekken*, enz.

No. 3. Daar het lager schoolwezen in ons Vaderland, door de bepaling van het Koninklijk besluit van 2 Januarij 1842, No. 61, dat er in elke gemeente eene Commissie voor plaatselijk toezigt op het schoolwezen zal zijn, eene nieuwe ontwikkeling kan erlangen, zoo deze Commissiën hare belangrijke taak wel verstaan en regt ter harte nemen, maar het niet van al hare leden kan gevorderd worden, dat zij de uitvoerige werken over volks-opvoeding en onderwijs lezen en bestuderen, — zoo vraagt de Maatschappij:

»Eene beknopte beschouwing van de volks-opvoeding, als het doel der lagere scholen; van de inrigting die eene goede school behoort te hebben; van de onderscheidene vakken van onderwijs; van de hulpmiddelen daartoe noodig; van de wijze waarop en de hoogte waartoe elk vak van onderwijs moet beoefend worden; van de verschillende methoden, waardoor men vele kinderen te gelijk kan bezig houden; van de opwekkingen en aanmoedigingen, die aan de jeugd en de onderwijzers moeten gegeven worden; van de doeltreffende inrigting van schoolbezoeken door de Commissiën van plaatselijk toezigt; en voorts van het eigenaardige van bewaar-, herhalings- en Zondags-scholen, en van het wenschelijke dat deze overal, waar het eenigzins mogelijk is, worden opgerigt; in één woord: *eene handleiding voor plaatselijk toezigt op de lagere scholen*."

Drie antwoorden, geteekend met de spreuken:

No. 1. *Een ware bron van burgerdeugd*, enz.

» 2. *Eene hoogst gewigtige aangelegenheid*, enz.

» 3. *Geen zaad kan behoorlijk gedijen*, enz.

No. 6. »Een geschrift over den omgang met en de behandeling van dienstbaren door hunne heeren en vrouwen."

Twee antwoorden, geteekend met de spreuken:

No. 1. *Och, wilde toch de mensch*, enz.

» 2. *Efeze* VI: 5—9.

Terwijl op de prijsstoffen No. 1, *Geschiedenis der uitvindingen*; No. 4, *Overzigt aangaande beschaving en verlichting sinds de laatste 50 jaren*, en No. 5, *Over de landverhuizing*, — *geene* antwoorden zijn ontvangen.

ALMELO, 27 December.

In het 4de district alhier is, bij de herstemming voor een lid der Tweede Kamer, in plaats van den Heer Mr. H. Jacobson, die daarvoor bedankt heeft, gebleken, dat van de 475 uitgebragte stemmen, de Heer Mr. J. van Riemsdijk Jr. te Almelo 199, de Heer Mr. D. Donker Curtius, Minister van Justitie, 153, en de Heer B. P. W. van Diggelen 108 stemmen verkregen heeft; zoodat eene herstemming omtrent beide eerstgenoemden moet plaats hebben.

SNEEK, 27 December.

In het 4de district alhier heeft bij de stemming voor het lidmaatschap der Tweede Kamer niemand de meerderheid bekomen; van de 798 uitgebragte stemmen verkregen de HH. Costerus 297, Vegelin van Claerbergen 191, Jongstra 146 stemmen. Tusschen de beide eerstgenoemden zal op nieuw eene herstemming moeten plaats hebben.

KOEVORDEN.

Men denkt dat deze oude vesting zal worden ontmanteld, als een geheel nutteloos punt, dat ter verdediging des lands niets meer beteekent, daar er links en regts ruime gelegenheid is om het eenvoudig stil te laten liggen, en deze plaats dus geheel doelloos, onderhoud en garnizoen kost; terwijl dergelijke vestingen nog gevaar loopen van door den vijand bezet te worden, die zich alzoo vastnestelt en die, wil men de arme inwoners niet aan de ijselijkheden van een bombardement blootstellen, uiterst moeijelijk en langzaam te verdrijven zijn.

Het stadje bevat 2400 inwoners, en zal, wanneer het als vesting wordt vernietigd, noch door het verval der onderhoudswerken, noch door het garnizoen van veertig man, blijvende schade lijden, vermits dit nadeel, al zeer spoedig zal worden opgewogen en met den tijd rijkelijk overtroffen door het graven van vaarten ter afvoering van turf uit de vaak zeer hooge veenen, welke thans in die streken nog in wijde uitgestrektheid onaangeroerd liggen, doch zoodra Koevorden niet meer als vesting in den weg staat, kunnen de vaarten die de grenzen van Drenthe zullen doorsnijden en langs dit stadje loopen, het eenige in den omtrek van ruim zes uren dat iets beteekent, waardoor het alzoo hoogst waarschijnlijk tot een ongekenden bloei en welvaart zou kunnen geraken, zonder langer, grootendeels op 's lands kosten, een kwijnend bestaan voort te slepen. Mogt alzoo uit bezuiniging bij het departement van oorlog, hetwelk zoo vele schatten verslindt, het dubbel nut ontstaan van verligting voor de ingezetenen en vermeerdering van de welvaart des vaderlands, waartoe het graven van kanalen in de provinciën Drenthe en Overijssel, in gemeenschappelijk overleg met Hanover, in die streken, volgens het algemeen gevoelen van bekwame Staathuishoudkundigen, van onberekenbaar nut zou kunnen zijn.

Onderwijl zijn reeds door een paar vereenigingen plannen tot ruimere uitvoering van kanaalwerken ontworpen, welke daartoe reeds de noodige vergunning hebben aangevraagd.

GEMERT, 22 December.

In den avond van Woensdag zijn alhier, ten kantore van den Rijks Ontvanger Koppelaar, p. m. *f* 1,500 ontvreemd. Omtrent den dader of de daders heeft men nog niets vernomen. Het kantoor des Ontvangers is aan de straat en in het midden van het dorp gelegen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 26 December.

Het electrieke licht, dat onlangs alhier zoo zeer voldeed in Pallmail, en ook in de stallen der rundvee-tentoonstelling is gebruikt, schijnt toegepast te zullen worden op spoorwegen. Men heeft eene proeve genomen, door eenen waggon, waarin het genoemde licht voortgebragt werd, aan te hechten. De uitwerking was eene helder lichtende streek op de spoorlijn van eenige Engelsche mijlen lang. Men sprak er van, om een baken van electriek licht te Calais en te Dover op te rigten, waardoor, naar men verzekert, een onafgebroken lichtpad over de golven zou ontstaan tusschen de Fransche en Engelsche havens.

— De Heer Cobden, de bekende voorstander van den vrijen handel, stelt, bij een in 't openbaar medegedeelden brief, de volgende begrooting voor:

Reductie van uitgaven op het leger en marine, enz. . . .		£ 10,000,000.
Successie-regt op erfenis van landgoederen		» 1,500,000.
		£ 11,500,000.
Daarentegen af te schaffen: regten op thee, à 1/ per pond	£ 2,000,000	
regten op hout en planken	» 945,000	
boter, kaas en andere levensmiddelen . . .	» 516,000	
verlies		£ 3,461,000.
Af te schaffen accijnsen: op mout	£ 4,260,000	
op hop	» 416,000	
op zeep	» 850,000	
op papier	» 720,000	
verlies		» 6,246,000.
Af te schaffen belasting: venster-belasting	£ 1,610,000	
zegelregt op aankondigingen	» 160,000	
verlies		» 1,170,000.
		£ 11,477,000.

Hij voegt er echter bij, dat hij dit plan niet als een voltooid financieel plan beschouwt. De aanmerkingen der dagbladen zijn veelvuldig en veelzijdig.

FRANKRIJK.

PARIJS, 26 December.

Eergisteren heeft de Voorzitter der Republiek eene wapenschouwing gehouden over de troepen der bezetting en de nationale garde, welke in de beste orde is afgeloopen. Ofschoon de geestdrift niet groot was, deden zich echter eenige malen de kreten: leve de Republiek! en leve Napoleon! hooren; ook moet door eenige bataillons der nationale garde geroepen zijn: leve de Keizer! de artillerie der nationale garde en het 10de legioen van Parijs riep: leve de amnestie! Het leger zweeg. Onder de nationale garde stond Jerome Bonaparte, de zoon van den gewezen Koning van Westphalen.

— De Oud-Koning van Westphalen, Jerome Bonaparte, is op voordragt van het Ministerie, door den Voorzitter der Republiek tot Gouverneur van het Invalidenhuis benoemd, in plaats van den Maarschalk Molitor die tot Groot-Kanselier van het legioen van eer benoemd is.

Men zegt dat de zoon van Jerome, Napoleon Bonaparte, geheeten met eene zending naar Engeland en Rusland zou worden belast.

— Het Ministerie heeft gisteren bij monde van den Heer Odilon Barrot zijn programma doen kennen. Schoon onbestemd en in algemeene uitdrukkingen vervat, is het echter vrij wel opgenomen; de slotsom kwam hierop neder, dat de staatkunde van het Ministerie zich het herstel der zedelijke en stoffelijke orde in de Maatschappij ten hoofddoel stelde.

Ten opzigte van het buitenland heeft de Minister verklaard, dat de eer van Frankrijk altijd de eerste gedachte van het Kabinet zou zijn, doch dat men zich zou wachten voor ligtvaardige beloften.

De redenaar eindigde met te zeggen, dat hij voor die dubbele taak op de medewerking der vergadering rekende.

Men heeft opgemerkt, dat er geen woord van kwijtschelding van staatkundige misdrijven is gewaagd. Dit zou uit verschil van gevoelen van den Voorzitter der Republiek met het Ministerie voortspruiten, schoon het vreemd schijnt dat zulk een onderwerp niet vooraf is uitgemaakt.

De zitting is niet alleen bezig gehouden met de voorlezing van dit programma. Naauwelijks had de Heer Odilon-Barrot de tribune verlaten, of de Heer Ledru-Rollin klom op, om de Regering over de militaire magt te ondervragen, die den Generaal Changarnier was toevertrouwd. De wet op de nationale garde, zegt: dat geen bevelhebber bij de land- of zeemagt, aan het hoofd der nationale garde kan worden gesteld, hetwelk met dien Generaal het geval is, maar de voormalige zoo willekeurige dictator vond weinig bijval. De vergadering ging eenvoudig over tot de orde van den dag.

De Minister heeft zich op de noodzakelijkheid beroepen om door strenge maatregelen den terugkeer der geweldige tooneelen te keer te gaan, die Parijs hebben bezoedeld, en de Vergadering heeft teregt begrepen, dat men daarom iets moest overstappen.

— De Voorzitter der Republiek heeft zes en twintig rijtuigen en een vijftigtal paarden besteld voor de dienst zijner stallen.

— De Prinses Bacchiochi, geboren Bonaparte, is dezer dagen door Lyon gereisd, zich naar Parijs begevende.

— Men zegt, dat er een ontwerp van wet op til is om de beteugelende maatregelen die vroeger omtrent de clubs zijn genomen, tot de staatkundige maaltijden uit te strekken; hetgeen allezins wenschelijk schijnt, ten einde aan

dezulken, waaronder er dezer dagen gehouden zijn, wier godslasterlijke strekking de Christelijke kerk met diepen weedom vervult; paal en perk worde gesteld, en de naam van Jezus Christus niet meer openlijk door dwazen, die in hun hart zeggen, dat er geen God is, tot het instellen van toasten worde misbruikt en ontheiligt.

— De nieuwe Minister van Oorlog heeft bij het beheer van zijn ministerie het woord *burger* en het formulier van *heil en broederschap* afgeschaft.

— De Maarschalk Bugeaud heeft bij zijne verheffing tot legerhoofd van het Alpen-leger, een dagorder uitgevaardigd, waarin hij zegt, dat de Voorzitter zijne langdurige loopbaan niet meer kon vereeren dan door deze aanstelling, en waarin hij vooral nadrukkelijk het hooge gewigt der maatschappelijke orde in het licht stelt en zegt, dat de krijgslieden te goede burgers zijn om naar den oorlog te verlangen, doch gereed zullen zijn, wanneer ze uitbrak, en dat zij inmiddels onwankelbare verdedigers der wetten zullen zijn, terwijl hij reikhalst naar het oogenblik dat zijne gezondheid hem in staat zal stellen om in hun midden te komen.

— De Generaal Cavaignac moet voornemens zijn het staatkundige leven geheel te laten varen. — Een later berigt meldt evenwel, dat er zich onder zijne Voorzitting eene nieuwe parlementaire vereeniging vormt, die hare bijeenkomsten zou houden in de nieuwe St. Georges-straat.

— De Oud-Minister Marie heeft weder het beroep van Advocaat aanvaard.

ITALIE.

ROME, 16 December.

De door de Kamers ingestelde regerings-commissie heeft hare functiën nog niet aanvaard, de Senator van Bologna heeft zwarigheid gemaakt, om die benoeming aan te nemen. Intusschen begon men de regeringloosheid en onzekerheid meer en meer moede te worden, en velen verlangden naar de benoeming van een voorloopig bestuur door den Paus. De berigten uit Gaëta, alwaar de Generaal Zucchi en de Markies de Bevilacqua zich bij Z. H. bevonden, gaven daarop eenige hoop, zelfs zou de Paus zich bereid verklaard hebben om naar Rome terug te keeren, op voorwaarde dat de door hem te benoemen regerings-commissie algemeen erkend wierd, dat het ministerie zou aftreden en dat men in eene ontbinding en reorganisatie der burgerwacht en in eene tijdelijke schorsing van de vrijheid der drukpers toestemde. Den 11den had de Paus te Gaëta met de daar aanwezige Kardinalen een consistorie gehouden, en daarin een aantal Bisschoppen benoemd. Voorts loopt het gerucht, dat de Paus zijn zetel voorloopig naar Civita Vecchia zou overbrengen.

— Te Milaan heeft Radetsky al de boomen op de wandelingen doen omhakken, uit vrees dat ze voor versperringen mogten worden gebezigd; de Burgemeester en zijne Raden hebben hun ontslag genomen en er is geen Italiaan te vinden die deze betrekking wil aanvaarden.

BEIJEREN.

MUNCHEN, 23 December.

Het Ministerie Lerchenfeld heeft zijn ontslag aan Z. M. ingediend, en wel uit hoofde de door het Ministerie ontworpen nieuwe wetten, bij den Koning en den Staatsraad grooten tegenstand hadden gevonden, als zouden zij te vrijzinnig zijn. Het Ministerie genoot algemeen de achting en het vertrouwen.

Alle pogingen die in het werk gesteld zijn om den Heer Lerchenfeld van besluit te doen veranderen, zijn tot hiertoe vruchteloos; hij heeft niet eens eene vergoeding en belooning voor zijne bewezene diensten willen aannemen en zoowel van de hem aangebodene betrekking van Staatsraad in gewone dienst, als voor het pensioen van 3,000 florijnen bedankt.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 21 December.

Men heeft alhier officiële tijding ontvangen dat de Maarschalk Vorst Windisch-Grätz, den vorigen dag de stad Presburg zonder slag of stoot had ingenomen, en dat de vesting Wieselburg door den Banus Jellachich, na een hevig gevecht vermeesterd was. Uit Pesth had men vernomen dat Kossuth van daar meer landwaarts in teruggetrokken was, na alvorens de burgerwacht dier stad ontwapend te hebben, zoodat men aldaar geen belangrijken tegenstand ontmoette.

Ook de stad Raab, een der voornaamste verdedigingspunten van Hongarye is door de Oostenrijkers bezet, zoodat men zich mag vleijen, dat de bevrediging van Hongarye met rassche schreden nadert.

FRANKFORT.

20 December.

De nationale Vergadering heeft eindelijk hare beraadslagingen over de grondregten van het Duitsche volk ten einde gebragt, en besloten dat de verordening deswege op Rijks kosten in honderd duizend exemplaren gedrukt en onder de kiesgeregtigden verspreid zal worden. De commissie, voor de Oostenrijksche aangelegenheden zou waarschijnlijk, alvorens hare voordragt te doen, de terugkomst van den Heer Schmerling uit Olmütz afwachten. Hetgeen intusschen omtrent de beraadslagingen dier commissie uitgelekt is, gaf reden om te twijfelen of haar verslag wel gunstig voor het voorstel van het Rijks-Ministerie zou luiden, de hoofdzaak, de keuze voor een Rijks-bestuurder zou geschieden voor vier jaren, door 9 stemmen onder de Duitsche Staten te verdeelen, waarvan Oostenrijk en Pruissen er ieder twee zou hebben.

VEREENIGDE STATEN.

De aanspraak waarmede de gewone vergadering van het congres den 5den dezer door den President geopend is, is buitengewoon uitvoerig en vermeldt hoofdzakelijk dat de betrekkingen met al de vreemde Mogendheden op den meest vriendschappelijken voet zijn, en er ook met Mexico vriendschappelijke betrekkingen zijn aangeknoopt. In het breede wijdt de President uit over de vergrooting van grondgebied der Republiek, en betoogt dat zulks voor den Staat nieuwe waarborgen van kracht en duurzaamheid oplevert. De toestand der geldmiddelen wordt als gunstig afgeschilderd. Gedurende het jaar, geëindigd den laatsten Junij jl., hebben de ontvangsten der schatkist omstreeks 35½ millioen dollars bedragen, waaronder ruim 31 millioen als opbrengst der regten van in- en uitvoer, en 3 millioen wegens den verkoop van staatslanderijen. De invoeren hebben gedurende dat jaar omstreeks 155 millioen, en de uitvoeren 154 millioen bedragen. In het nieuw verworven Kalifornie zijn uitgestrekte gondmijnen ontdekt, waarvan de opbrengst zoo rijk is, dat de President voorstelt eenen tak der munt derwaarts over te brengen. In het algemeen wordt de toestand der Republiek als in toenemende mate bloeijend geschetst.

STADS BERIGT.

KENNISGEVING.

Nationale-Militie.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS der Stad LEYDEN, gezien hebbende art. 21 der Wet voor de Nationale-Militie, van den 8sten Januarij 1817, waarbij aan manschappen, dienende bij de Nationale-Militie, wordt toegestaan, dat ingeval zij, *na hunne inlijving*, eene der vrijstellingen mogten hebben bekomen die bij art. 91 en 94 van gemelde Wet zijn uitgedrukt, zij daarvan ten spoedigste aangifte kunnen doen aan het Bestuur der Gemeente, voor welker contigent zij zijn uitgemarcheerd; —

Roepen bij deze op, zoodanige bij de Militie voor zich zelven dienende manschappen, *die door het overlijden van hunnen vader, of hunne moeder, weduwe zijnde, of door regterlijke echtscheiding hunner ouders, of door overlijden van een of meer broeders*, voorgevallen na hunne inlijving, zijn geworden:

Eenige wettige zonen, tevens eenige kinderen zijnde.

Kostwinners van moeders of grootmoeders, weduwen zijnde, of in regten gescheiden.

Kostwinners van onderloze broeders of zusters.

Of eenige broeder van een' onherstelbaar gebrekkigen broeder.

Om, uiterlijk vóór of op den 5den Januarij 1849, schriftelijke aanvrage om ontslag, met opgave der redenen, in te leveren op de Secretarie dezer Stad, 's morgens van tien tot twaalf ure, en de opgave almede ten duidelijkste te vermelden, bij welk Regiment of Bataillon zij, door of voor wien die aanvrage geschiedt, dienende zijn. — Zullende, na opgemelden dag, geene aanvrage ten fine voormeld meer kunnen worden aangenomen.

Wijders roepen Burgemeester en Wethouders mede bij deze op, alle zoodanige Jongelingen, welke aan de inschrijving voor de Nationale-Militie in het aanstaande jaar behooren deel te nemen, welke *niet zijn geboren binnen deze Stad*, en voor zoo verre dezelve niet mogten zijn voorzien van eene geboorte-akte, om zich van heden af tot en met den 30sten December aanstaande aan te melden ter Secretarie dezer Stad, des morgens van tien tot twaalf uren, voorzien van eene juiste opgave van den tijd en plaats hunner geboorte, als wanneer van Regeringswege dezelve zal worden aangevraagd en alzoo hun belang ten deze bevorderd.

Aldus gedaan en gepubliceerd bij H. H. Burgemeester en Wethouders der Stad *Leyden*, op den 18den December 1848.

DU RIEU.

Ter ordonnantie van dezelve,

V. PUTTKAMMER.

DE GOUVERNEUR DER PROVINCIE ZUID-HOLLAND;

Gezien de missive van den Luitenant-Kolonel, Directeur der Koninklijke Stoeterij te Borculo, van den 12 December 1848, n°. 186, houdende kennisgeving dat er gedurende den dektijd van het jaar 1849 wederom eenige Hengsten binnen deze provincie zullen worden gestationeerd;

En in aanmerking nemende, dat de uit gemelde Stoeterij beschikbaar gestelde Hengsten reeds op de plaats hunner bestemming aanwezig zijn of eerlang aldaar zullen aankomen;

Brengt bij deze ter kennisse van de daarbij belanghebbende, dat op den huize Hanenburg, nabij 's Gravenhage, twee Hengsten uit genoemde Stoeterij zijn gestationeerd, terwijl op den 22sten Maart 1849 nog twee Hengsten binnen de gemeente Sassenheim zullen worden gestationeerd, en dat dagelijks, gedurende den Springtijd van 1849, de Zon- en Feestdagen uitgezonderd, de Merriën aldaar ter dekking zullen kunnen worden aangeboden, mits de belanghebbenden zich vooraf bij het Stedelijk of Plaatselijk Bestuur voorzien, ter bekoming van het Certificaat, voorschreven bij art. 256 het bij besluit van den 2den Julij 1826 goedgekeurde Reglement voor de voormalige Rijks-Stoeterijen, ten bewijze dat de Merriën behooren aan diegenen, door welke dezelve ter Dekking worden aangeboden; zullende daarvan door het Stedelijk of Plaatselijk bestuur aanteekening worden gehouden op eene daartoe bestemde lijst.

's Gravenhage, 15 *December* 1848.

De Gouverneur voornoemd,

VAN BYLANDT.

DE GOUVERNEUR DER PROVINCIE ZUID-HOLLAND brengt bij deze ter kennis van alle Fabrikanten en Belanghebbenden bij de Nijverheid, dat, naar aanleiding der kennisgeving, voorkomende in de *Nederlandsche Staats-Courant* van den 27sten April 1848, N°. 100, waarbij werd berigt, dat de voorloopig aangekondigde Tentoonstelling van Voorwerpen van Inlandsche Nijverheid voor de Provinciën Zuid- en Noord-Holland, welke in de maand Julij 1848 te *Delft* zou plaats hebben, voor een jaar werd uitgesteld, door

de Commissie met de regeling dier Tentoonstelling belast, het voorstel is gedaan, om dezelve almede in de maand Julij 1849 te doen plaats hebben; en dat dienovereenkomstig, na gehouden overleg met den Heer Gouverneur van Noord-Holland, is bepaald, dat de bedoelde Tentoonstelling van Voortbrengselen van Inlandsche Nijverheid voor de Provinciën Zuid- en Noord-Holland, zal gehouden worden te *Delft* in de maand Julij 1849; terwijl overigens verwezen wordt naar de bepalingen van het Programma, door de bovengenoemde Commissie den 1sten December 1847 vastgesteld.

's Gravenhage, 18 *December* 1848.

De Gouverneur voornoemd,

VAN BYLANDT.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE UTRECHTSCHE HOOGESCHOOL.

Den 22sten December de Heer D. C. Winkler, uit Vianen, in de Geneeskunde, na verdediging zijner Dissertatie, exhibens: *Momenta quaedam ex haemorrhagiarum aetiologia.*

PROMOTIE AAN DE GRONINGSCHE HOOGESCHOOL.

Den 22sten December de Heer E. van Loon, van Appingadam, in de Regten, met *Theses.*

Dienzelfden dag de Heer J. H. Nauta, van Lutjegast, in de Regten, met *Theses.*

Bij de Redactie is ontvangen ten behoeve der Cholera-lijders, van A. Z. *f* 5.— (tweede gift).

ADVERTENTIEN.

De DEELHEBBERS der Leydsche Spaarbank worden verwittigd:

1°. dat de bijschrijving en uitbetaling der Intressen over het boekjaar 1848, 1ste Serie, zal plaats hebben op Woensdag den 10, 17, 24 en 31 Januarij 1849, van des voormiddags 10 tot des namiddags 2 ure;

2°. dat die Intressen niet, gelijk zulks vroeger geschiedde, tot het kapitaal in de oude Bank kunnen worden toegevoegd, maar de gelegenheid open staat om het bedrag dier Intressen in de 2de Serie te doen inschrijven tegen afgifte van een tweede Boekje op denzelfden naam;

3°. dat de alzoo in de nieuwe Serie ingelegde gelden zullen worden gerekend ingebragt te zijn op den 1sten *Januarij* 1849, en dus van dien tijd af renten zullen opleveren, volgens het bepaalde bij de Art. 4 en 5 der wetten;

4°. worden Deelhebbers, welke reeds in het bezit zijn van Boekjes tot de 2de Serie behoorende, uitgenoodigd die mede te brengen, ten einde de afgifte van een *dubbeld Boekje* in deze Serie te voorkomen;

en 5°. zal de rente over 1848 op de Boekjes van de 2de Serie worden bijgeschreven, en des verlangd uitbetaald op Woensdag den 7den Februarij 1849, op dezelfde uren.

Het Bestuur acht het niet ongepast bij deze gelegenheid te herinneren aan zijne kennisgeving van den 2den Maart jl. te vinden in de Stads Courant van den 3den en 8sten dier maand, en tevens mede te deelen dat de vooruitgang der Effecten-prijzen in de laatste maanden, na eene zoo aanzienlijke vermindering, een aanmerkelijk verschil in de waarde van iederen inleg in de Oude Bank heeft te weeg gebragt, zoodat de uitbetaling, welke den 17den April ll. 55 ten honderd beliep, in de laatste weken is geschied met 81, 79, 80 en 82 ten honderd, en voorts dat het tweede gedeelte van gezegde kennisgeving, vooral door de daarbij bedoelde nieuwe bepalingen omtrent de belegging der ingebragt wordende gelden, het aanzienlijk getal van circa 500 Deelhebbers in de Nieuwe Bank heeft uitgelokt.

Het Bestuur vermeent bij de vermelding van deze daadzaken, dat zij tot genoegen van de Deelhebbers in de Oude Bank zullen strekken, en dat een regt verstand van de verbeterde, en in het belang der Inleggers veranderde wetten, tot meerdere deelneming in de 2de Serie zal leiden.

Voor het Bestuur der Spaarbank,

A. LIBRECHT LEZWYN,

Penningmeester.

Leyden, 17 *December* 1848.

Door een NOTARIS op een Dorp nabij *Leyden* wordt als KLERK gevraagd, een daartoe geschikt *Gehuwd Persoon* en wel liefst iemand die reeds als zoodanig werkzaam is geweest. Adres met franco brieven onder lett. **K.** aan het Bureau dezer Courant.

TE HUUR OF TE KOOP
KOETSHUIZEN en PAARDENSTALLINGEN, zeer geschikt voor *Stalhouderij* en *Verhuring van Rijtuigen en Paarden*, waarin sedert jaren dien Affaire is uitgeoefend, staande op de Oude Varkenmarkt, omtrent de Witte Poort te *Leyden*, zijnde twee Koetshuizen met Knechts-Woningen daar boven, Paardenstallingen voor 11 Paarden, ruime Hooi- en Haverzolders en verdere benoodigdheden tot zulk eene zaak behoorende. Zijnde ook zeer geschikt voor andere handelszaken daar deze perceelen nabij het water gelegen zijn.

Adres met franco brieven onder Letter **S**, bij de Boekhandelaars J. J. TRYSSENS & ZOON in de Haarlemmerstraat, of bij den Eigenaar in Wijk I N°. 22, te *Leyden*.

Er worden gevraagd *IN KOOP*, of *IN HUUR voor drie maanden*, **TWINTIG ENGELSCHE HANGLAMPEN.** Adres franco onder letter **B**, aan het Bureau dezer Courant.

Mren REGENTEN der Huiszitten- en Diaconie-Armen alhier, brengen ter kennisse der Ingezetenen, dat zij na naauwkeurig persoonlijk onderzoek zich hebben overtuigd van den toestand der Armen in al de wijken dezer Stad, en thans in de Wintermonstering hebben aangeslagen allen die in de termen der bedeeling vallen, waaronder ook diegenen, welke, in aanmerking van den bekenden geringen arbeid, hierop aanspraak kunnen maken, *geene Lidmaten uitgezonderd*, zoodat het getal der nu aan hunne zorg toevertrouwde huisgezinnen bedraagt 1,491, uitmakende 4,376 personen.

Wel verre van zich te beklagen over hunnen moeijelijken arbeid, geven zij integendeel de verzekering, dat de overeenstemmende zienswijze in het lot der Armen, hunne werkzaamheden zeer gemakkelijk maakt, en zij alzoo wenschen voort te gaan door eene zachte en Christelijke leiding de belangen der behoeftigen te behartigen.

Zij blijven daarom hunne administratie in de bekende liefdadigheid der Ingezetenen bij voortduring aanbevelen, en maken gaarne van deze gelegenheid gebruik, HH. Commissarissen van het Muzijk Gezelschap *Sempre Crescendo* hunnen dank te betuigen voor het ontvangen eener som van *f* 157.81, zijnde het hun toegekende aandeel uit de opbrengst van een Concert, hetwelk door de zorg en medewerking van HH. Studenten is uitgevoerd, en waartoe zoo vele weldenkenden hunne bijdragen hebben geleverd.

Mren Regenten voornoemd,

H. C. VISSER, *Praeses.*

J. HOLTZ, *Fung. Secr.*

Leyden, 28 *December* 1848.

Eene belangrijke Lever- en Maagziekte door de Holloway's Pillen en Zalf genezen.

Mr. THOMAS BANDALL, vroeger een groote pachter, wonende N°. 7 Cottage Plaats, Soleman Lane, Limehouse, verhaalt dat hij sedert 20 jaren een zeer slechte gezondheid had, veroorzaakt door eene ziekte der maag en lever. Het geen hem dikwijls zulke ontzettende pijnen en benaauwdheden veroorzaakte, dat men dikwijls bevreesd was dat hij dood bij zijne landlieden zoude gevonden worden, doch niettegenstaande deze erge toevallen is hij geheel hersteld, door zijne borst, regterzijde en maag met *Holloway's Zalf* in te wrijven, en het gebruik der *Holloway's Pillen.*

Te bekomen te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

BEURSPRIJS van SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG 27 DECEMBER.

			Laatst koers.	[illegible]	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à 2½	pCt.	48⅞	[illegible]	48⅞
Dito Certificaten	» 3	»	57¼	57⅝	57½
Dito dito	» 4	»	74 1/16	74⅜	74⅜
O. I. Leening	» 4	»	73	73⅝	
Amortisatie Syndicaat	» 3½	»	54½		
Handel-Maatschappij	» 4½	»			
Haarlemmermeer	» 4½	»			
Aandeelen Rijn-Spoorweg	» 4½	»			
Aand. Holl. Spoorweg Maats.	» 4½				
BELGIE, Certificaten	» 2½				
Dito Dito	» 2½	»	42		
Dito. bij ROTHSCHILD	» 2½	»	41⅜	42	42
SPANJE, Leen. bij Ardoin van 85 £	» 5	»	10 3/16	10⅛	
Dito dito Onbep. Stukken	» 5	»	9 7/16	9⅝	
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3	»	19⅜	19⅝	19⅝
Coupons Ardoins			7	7¼	
PORTUGAL, te Londen	» 3	»	26¼	26⅝	26⅜
Dito dito	» 4	»	27	27⅝	27½
RUSLAND. Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5	»	100		
Dito dito 1828 en 1829	» 5	»	99⅞		
Cert. bij dito 1831 en 1833	» 5	»	89		
Dito bij HOPE	» 4	»	79	79¼	
Dito bij STIEGLITZ & C°.	» 4	»			
Certificaten te Hamburg	» 5	»			
Inschrijving in Assign.	» 6	»			
Certificaten van Dito	» 6	»	59½	[illegible]	
POLEN, Certificaten	» 4	»	64½		
Dito Aandeelen met Loting	fl. 300	*f*			
Dito dito	» 500	»			
PRUISSEN, Loten van 50 R.	» »	»			
OOSTENRIJK, Oblig. Weener Bank	» 5	pCt.			
Idem	» 4	»			
Oblig. Metalliek	» 5	»	71⅝	71⅝	71⅛
Idem	» 2½	»	36⅜	38	
Aandeelen 28 Mei 1834	*f* 500	*f*			
Idem 1 April 1839	*f* 250	*f*			
NAPELS, Certif. bij Lam. en Bouw.	à 5	pCt.			
BRAZILIE,	» 5	»	77⅝	77⅝	
MEXICO,	» 5	»	21⅝	22	21⅝
AMERIKA,	» 6	»	3¼	3⅝	
Dito Bankactiën					
GRIEKENLAND,	» 5	»			
VENEZUELA,	» 2½	»	19¾	20	20

Te *Leyden* ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.